

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom

KLASA: UP/I 351-03/17-08/77

URBROJ: 517-06-2-1-1-17-17

Zagreb, 18. rujna 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15), te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13) i odredbe članka 5. stavka 3. i članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Osječko-baranjske županije, sa sjedištem u Osijeku, Trg Ante Starčevića 2, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

I. Za namjeravani zahvat – sustav navodnjavanja Dalj ukupne površine 906 ha, Osječko-baranjska županija, nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz primjenu uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša (A) i programa praćenja stanja okoliša (B):

- A.1. Prije početka terenskih radova napraviti arheološko rekognosciranje područja obuhvaćenog zemljanim radovima u svrhu utvrđivanja lokacija s arheološkim potencijalom, a prema rezultatima istog na arheološki pozitivnim lokacijama na kojima se planiraju predmetni radovi provesti mjere zaštite koje uključuju zaštitna arheološka istraživanja i arheološki nadzor nad zemljanim radovima te prema potrebi i druge mjere zaštite.
- A.2. Prije početka terenskih radova izraditi Program istražnih radova i ishoditi vodopravne uvjete od Hrvatskih voda.
- A.3. Pridržavati se zaštitnih mjera propisanih Odlukom o zaštiti izvorišta Cerić („Županijski glasnik, broj 2/15).
- B.1. Prije početka rada sustava navodnjavanja izvesti četiri piezometra te iz svakog uzeti po jedan uzorak podzemne vode u svrhu određivanja nultog (referentnog) stanja.
- B.2. Tijekom rada sustava navodnjavanja provoditi monitoring kvalitete podzemne vode (mjeriti razinu podzemne vode na četiri piezometra tri puta godišnje (ožujak, lipanj, listopad) uzimanjem po jednog uzorka iz svakog piezometra, uzorkovanje, laboratorijska analiza podzemne vode i izrada izvještaja) na širem području lokacije poklapanja sustava navodnjavanja Dalj i III. zone sanitarne zaštite izvorišta Cerić radi praćenja i kvantifikacije utjecaja navodnjavanja na kvalitetu podzemne vode u vodonosniku iz kojeg se prihranjuje vodocrpilište Cerić.

- II. Za namjeravani zahvat – sustav navodnjavanja Dalj ukupne površine 906 ha, Osječko-baranjska županija, nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ukoliko nositelj zahvata, Osječko-baranjska županija, Trg Ante Starčevića 2, Osijek, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Osječko-baranjske županije, Trg Ante Starčevića 2, Osijek, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Osječko-baranjska županija, Trg Ante Starčevića 2, Osijek, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), 6. ožujka 2017. godine podnio je Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sustava navodnjavanja Dalj ukupne površine 906 ha, Osječko-baranjska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša, koji je u veljači 2017. godine izradio ovlaštenik Zelena infrastruktura d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/16-08/11, URBROJ: 517-06-2-1-1-16-3 od 3. svibnja 2016. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Fanica Kljaković Gašpić, mag. biol.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 12. *Drugi zahvati za koje nositelj zahvata radi međunarodnog financiranja zatraži ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode (“Narodne novine“, broj 80/13) utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, provodi prethodna procjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira za izgradnju sustava navodnjavanja Dalj zatražiti međunarodno financiranje.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskoj stranici Ministarstva objavljena je 22. ožujka 2017. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sustava navodnjavanja Dalj ukupne površine 906 ha, Osječko-baranjska županija (KLASA: UP/I 351-03/17-08/77, URBROJ: 517-06-2-1-1-17-2 od 17. ožujka 2017. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće:

Planiranim zahvatom navodnjavat će se poljoprivredna površina od 906 ha. Za potrebe navodnjavanja predviđena je izgradnja zahvatne građevine na obali rijeke Dunav, sklop distribucijske crpne stanice kapaciteta 560 l/s te tlačni transportni cjevovod i razvodna mreža s pivot trafostanicom za opskrbu područja navodnjavanja. Zahvaćanje vode iz Dunava planirano je dvjema niskotlačnim pilonskim crpkama kapaciteta 560 l/s svaka koje su postavljene unutar pilota zabijenih u dno rijeke. Riječno korito planira se u širini od 15 m prekriti predgotovljenim madracima od čeličnih mreža radi sprečavanja erozije i zamuljivanja. Zahvatom se predviđa crpljenje vode iz rijeke Dunav u maksimalnom iznosu od 1,12 m³/s što je iskoristivost od oko 0,00067 % protoka rijeke. Za transport zahvaćene vode do usisnog bazena glavne distribucijske visokotlačne crpne stanice udaljene oko 400 m od zahvatne građevine polaže se u teren na prosječnu dubinu od oko 2,2 m jedna tlačna cijev. Na distribucijskim cjevovodima se planira postavljanje priključaka s vodomjerima na kojima će se ugrađivati hidranti za priključivanje „Linear pivot“ sustava protoka oko 100 l/s i „Tifon“ uređaja za navodnjavanje protoka oko 10 l/s. Predviđeno je polaganje oko 11 850 m cjevovoda na dubini od oko 1,2 m ispod postojećeg terena.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I 351-03/17-08/77, URBROJ: 517-06-2-1-1-17-3 od 17. ožujka 2017. godine) za mišljenjem Upravi za zaštitu prirode, Upravi za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora i Upravi vodnoga gospodarstva Ministarstva, Upravi za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture, Upravnom odjelu za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije i Općini Erdut.

Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 612-07/17-59/119, URBROJ: 517-07-1-1-2-17-4 od 5. svibnja 2017. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš te da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-01/17-02/194, URBROJ: 517-06-1-2-17-2 od 29. ožujka 2017. godine) u kojem navodi da je u predmetnom Elaboratu zaštite okoliša (dalje u tekstu Elaborat) potrebno predložiti mjere koje bi umanjile veliku nesigurnost u kvantifikaciji efekta klimatskih promjena koje su relevantne za planirani sustav navodnjavanja u slučaju poplava. Uprava vodnoga gospodarstva Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 325-01/17-01/200, URBROJ: 517-17-4 od 12. svibnja 2017. godine) u kojem navodi da predmetni Elaborat ne sadrži podatke o emisijama otpadnih voda koje se u Elaboratu navode kao zamuljene, a nastaju tehnološkim postupkom centrifugalne separacije vode za navodnjavanje i ispuštaju u vodno tijelo – rijeku Dunav, kao ni mjere kojima će se osigurati usklađenost vrijednosti emisije otpadnih voda s vrijednostima koje su Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisije otpadnih voda („Narodne novine“, broj 80/13, 43/14 i 27/15) propisane za ispuštanje u površinske vode. Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture dostavila je Mišljenje (KLASA: 612-08/17-11/0008, URBROJ: 532-04-01-01-02/1-17-2 od 5. travnja 2017. godine) da se unutar prostora zahvata nalazi zaštićeno kulturno dobro arheološki lokalitet Poloj – Lisova skela te da za najveći dio predmetnog područja nije poznat arheološki potencijal. Smatraju da zahvat s obzirom na karakter radova i predloženo rješenje može imati utjecaj na kulturnu baštinu te da je potrebno izraditi konzervatorsku podlogu kroz koju bi se definirale potrebne mjere njezine zaštite. Upravni odjel za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-01/17-02/60, URBROJ: 2158/1-01-14/04-17-2 od 5. svibnja 2017. godine) u kojem se navodi da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš. Općina Erdut dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/17-01/1, URBROJ: 2158/03-17-02 od 29. ožujka 2017. godine) u kojem navodi da nema primjedbi na Elaborat.

S obzirom na primjedbe nadležnih tijela u predmetnom postupku došlo je do promjena u Glavnom projektu vezano uz povrat zamuljenih voda u Dunav te je sukladno tome Elaborat nadopunjen je u lipnju 2017. godine. Naime, izmjenama u Glavnom projektu predviđeno je odstranjivanje čestica mulja iz vode koja će se vraćati u Dunav. U Dunav će se vraćati pročišćena voda, a ne zamuljena kako se navodilo ranije. U skladu s time crpna stanica za povrat zamuljene vode koristit će se kao crpna stanica za pražnjenje sustava (CSZPS). Ministarstvo je dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I 351-03/17-08/77, URBROJ: 517-06-2-1-1-17-10 od 26. lipnja 2017. godine) za ponovnim očitovanjem nadležnim tijelima u predmetnom postupku ocjene. Nakon dopune Elaborata Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 612-07/17-59/119, URBROJ: 517-07-1-1-2-17-8 od 26. srpnja 2017. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš te da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Nakon dopune elaborata sukladno uputama Uprave za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora, ista Uprava dostavila je 6. srpnja 2017. godine Mišljenje (KLASA: 351-01/17-02/194, URBROJ: 517-06-1-2-17-4) da za predmetni zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Nakon dopune Elaborata sukladno uputama Uprave vodnoga gospodarstva, ista Uprava dostavila je 4. srpnja 2017. godine Mišljenje (KLASA: 325-01/17-01/200, URBROJ: 517-17-8) da s vodnogospodarskog stajališta za predmetni zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Nakon dopune Elaborata u kojem su ugrađeni dijelovi koji se odnose na negativne utjecaje planiranih radova na kulturno-povijesnu baštinu te su definirane mjere njezine zaštite, a sukladno primjedbama Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture, ista Uprava dostavila je 25. srpnja 2017. godine Mišljenje (KLASA: 612-08/17-11/0008, URBROJ: 532-04/5-17-4) da je suglasna s doradenim Elaboratom. Nakon dopune Elaborata Upravni odjel za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-01/17-02/60, URBROJ: 2158/1-01-14/04-17-4 od 29. kolovoza 2017. godine) u kojem se navodi da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš. Nakon dopune Elaborata Općina Erdut dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/17-01/1, URBROJ: 2158/03-17-4 od 29. kolovoza 2017. godine) u kojem navodi da su suglasni s navedenim promjenama te da nije moguće očekivati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša iz njihove nadležnosti.

Na planirani zahvat obrađen elaboratom zaštite okoliša koji je objavljen uz informaciju o zahtjevu na internetskim stranicama Ministarstva nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti ni postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Područje planiranog zahvata ne nalazi se unutar područja zaštićenog temeljem Zakona o zaštiti prirode. Zahvat se manjim dijelom nalazi unutar područja ekološke mreže, unutar Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000372 Dunav - Vukovar. Utjecaj na područje ekološke mreže prvenstveno se odnosi na područje koje je pod direktnim utjecajem zahvata, a to je zahvatna građevina za crpljenje vode iz Dunava i trasa tlačne cijevi u duljini od oko 300 m. Utjecaj gubitka riječnog staništa za riblje vrste postavljanjem gabiona na dno u širini od 15 m te ubušivanjem dva pilota je zanemariv jer se radi o vrlo malenoj površini u odnosu na površinu korita rijeke na području ekološke mreže. Pješčano dno stanište je i za rogatog regoča, međutim kako se radi o relativno malom gubitku dna ne očekuje se niti značajan utjecaj na ovu vrstu. Također, s obzirom da su crpke postavljene iznad korita dna na visini od oko 3,5 m od dna, a da su većina ciljanih vrsta riba vezane uz pridnena staništa rijeke, ne očekuje se značajan utjecaj na te vrste. Potencijalni utjecaj na riblje vrste koje se kreću u toku je minimalan jer su crpke zaštićene mrežicom širine oko 20 mm te okrenute u smjeru nizvodnog toka rijeke. Sukladno navedenom za

realizaciju predmetnog zahvata uz pridržavanje važećih propisa iz područja zaštite okoliša, voda i održivog gospodarenja otpadom, ocijenjeno je da je moguće isključiti značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te nije potrebno provesti glavnu ocjenu. Tijekom pripremnih radnji i izgradnje vodozahvatne građevine doći će do utjecaja na vodno tijelo CDRI001_001 Dunav. Radovi u koritu dovest će do zamučivanja uslijed podizanja sedimenata. Također, privremeno pogoršanje očekuje se i tijekom postavljanja razvodne mreže na mjestima gdje se cjevovodi postavljaju preko vodnih tijela (CDRN0091_001 Glavni daljski, CDRN0192_001 Savulja/Ledina) i drugih manjih vodotoka. Ovaj utjecaj bit će lokalnog karaktera te vremenski ograničen isključivo na razdoblje izgradnje zahvata. Utjecaj se može umanjiti planiranjem izvođenja radova u vrijeme niskih vodostaja, a po završetku radova očekuje se da će se kakvoća vode u Dunavu i ostalim vodotocima vratiti u prvobitno stanje. Izravan utjecaj očekuje se na rijeku Dunav s obzirom da se zahvatom predviđa zahvaćanje vode za navodnjavanje, no potrebne količine zahvaćanja ne bi trebale imati značajan utjecaj na vodni režim Dunava. Planirani sustav navodnjavanja djelomično ulazi u III. zonu sanitarne zaštite crpilišta Cerić gdje je sukladno Odluci o zaštiti izvorišta Cerić („Županijski glasnik“, broj 2/15) zabranjeno navodnjavanje. Stoga su za predmetni zahvat provedeni vodoistražni radovi te izrađen Elaborat mikrozoniranja u zoni sanitarne zaštite izvorišta. Na temelju postojećih hidrogeoloških podataka te provedenih istraživanja i analiza, procijenjeno je kako navodnjavanje neće imati značajan utjecaj na kvalitetu podzemne vode u jugozapadnom dijelu obuhvata sustava navodnjavanja Dalj površine oko 150 ha koji se nalazi unutar III. zone zaštite izvorišta Cerić uz primjenu predloženih mjera zaštite i programa praćenja. Utjecaj na kvalitetu tla i vode tijekom izgradnje bit će privremen, kratkotrajan i ograničen na područje na kojem će se provoditi građevinski radovi, a mogu se izbjeći pravilnom organizacijom gradilišta te održavanjem građevinskih strojeva. Racionalnim korištenjem vode za navodnjavanje, uz primjenu dobre poljoprivredne prakse u pogledu korištenja gnojiva i pesticida, ne očekuje se značajan negativan utjecaj na vode i tlo. Izgradnjom razmatranog zahvata u svrhu poboljšanja uvjeta poljodjelske proizvodnje za očekivati je da će se stanje tla poboljšati. Planirani zahvat manjim dijelom zahvaća krajnji južni dio zaštićenog arheološkog nalazišta Poloj – Lisova skela. S obzirom da za najveći dio predmetnog područja nije poznat arheološki potencijal zahvat bi mogao imati značajan negativan utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu te je stoga propisana odgovarajuća mjera zaštite. Tijekom izgradnje zahvata doći će do negativnih utjecaja na zrak uslijed rada strojeva, i opreme u vidu povećanja emisija prašine i povećanja emisija plinova izgaranja fosilnih goriva kao i do povećanja razine buke. Navedeni utjecaji bit će vremenski i prostorno ograničeni te će nestati nakon prestanka radova na gradilištu. Tijekom izvođenja radova nastajat će razne vrste opasnog i neopasnog otpada, a s čijim bi se nepropisnim postupanjem moglo dovesti do onečišćenja voda i tla. Pravilnom organizacijom gradilišta i postupanjem s otpadom u skladu s propisima, opasnost od negativnih utjecaja svest će se na najmanju moguću mjeru. Mulj koji će se generirati u spremniku otpada tijekom rada sustava navodnjavanja zbrinjavat će se korištenjem na poljoprivrednim površinama tvrtke Novi agrar d.o.o. dok će se mulj istaložen u crpnom bazenu uslijed prestankom rada sustava navodnjavanja (prilikom pražnjenja ili čišćenja crpnog bazena) predati ovlaštenim osobama.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 78. stavku 2. i članku 93. stavku 3. Zakona o zaštiti okoliša te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavcima 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš uz mjere i program praćenja propisan u točki I. izreke ovog Rješenja te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru

postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Trg Ante Starčevića 7/II, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

DOSTAVITI:

1. Osječko-baranjska županija, Trg Ante Starčevića 2, Osijek (Preporučeno R!, s povratnicom)